

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1710/22-E

Název	Základní škola Litomyšl, U Školek 1117, okres Svitavy
Sídlo	U Školek 1117, Litomyšl-Město, 570 01 Litomyšl
E-mail	reditel@skoluskol.cz
IČO	47 487 267
Identifikátor	600 100 782
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslava Jirečková
Zřizovatel	město Litomyšl
Místo inspekční činnosti	U Školek 1117, Litomyšl
Inspekční činnost na místě	24., 29. a 30. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Litomyšl, U Školek 1117, okres Svitavy (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

Vzdělávací proces je v základní škole realizován podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Aktuálně se v 18 třídách vzdělává 360 žáků, z toho 26 žáků s odlišným mateřským jazykem a 12 žáků se vzdělává v zahraničí. V době inspekční činnosti škola evidovala 51 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Z tohoto počtu se 15 žáků vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve škole působí celkem 12 asistentů pedagoga, někteří z nich na částečný úvazek vykonávají činnost školního asistenta.

Kapacita školní družiny je naplněna. Do čtyř oddělení bylo aktuálně přihlášeno 120 žáků. Zájmové vzdělávání uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu doplňuje velké množství nabízených kroužků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při řízení školy klade ředitelka a její dva zástupci (statutární zástupkyně a zástupce pro tvorbu a koordinaci Školního vzdělávacího programu) důraz na pozitivní pracovní klima, které je založené na otevřeném respektujícím přístupu. Vzájemná komunikace mezi vedením školy, pedagogy a žáky uvnitř školy je na velmi dobré úrovni a přispívá tak k vytváření příznivé atmosféry ve škole, což má pozitivní vliv na celý pedagogický proces. Zpětnou vazbu od žáků, učitelů, rodičů, vedení školy a provozních zaměstnanců získává cíleně např. prostřednictvím dotazníků *Mapa školy*. Ředitelka takto podporuje snahu o naplnění vize o vytvoření školy rodinného charakteru poskytující kvalitní vzdělávání v přátelské, tvůrčí a bezpečné atmosféře. Zároveň ve škole dochází ke skloubení světa moderních technologií a nových metod výuky s tradičními osvědčenými prvky vzdělávání. Cíle koncepce rozvoje jsou pravidelně vyhodnocované. Pedagogický sbor je ztotožněn s realizací vize školy, přijal ji za svou a vynakládá úsilí k jejímu naplnění. V rámci účelně nastavených řídicích procesů vedení školy monitoruje a vyhodnocuje postupy v jednotlivých oblastech, zvažuje a přijímá příslušná opatření. Základní organizační dokumenty (řády, směrnice apod.) jsou funkční, přehledně vymezují pravidla pro všechny účastníky vzdělávání. Drobné formální nedostatky v dokumentaci byly upraveny v průběhu inspekční činnosti.

Pedagogický sbor je převážně odborně kvalifikovaný, několik učitelů si doplňuje vzdělání studiem na vysoké škole, což se ale na kvalitě výchovně vzdělávacího procesu neodráží negativně. Kolektiv učitelů je věkově pestrý, aktuálně působí ve škole několik začínajících učitelů. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a sama se také pravidelně vzdělává. Učitelé si volí vzdělávací akce podle své odbornosti a zájmu a také na základě doporučení plynoucích z hospitační činnosti vedení školy. Zpětnou vazbu o kvalitě výuky získávají pedagogové pravidelně. Kontrolní činnost vedení školy v oblasti hodnocení průběhu vzdělávání prostřednictvím hospitační činnosti je funkční. V systému metodické podpory hrají významnou roli vzájemné hospitace učitelů, díky kterým sdílejí získané poznatky a obohacují své dovednosti v oblasti metodiky. Začínající pedagogové mají podporu uvádějících učitelů i vedení školy. Pravidelně jednají předmětové komise druhého stupně i metodické sdružení prvního stupně, což příznivě podporuje profesní růst učitelů. Pedagogické rady probíhají čtvrtletně, projednávány jsou organizační záležitosti školy i oblast vzdělávání a jeho výsledků. Vzájemná dobrá informovanost všech účastníků vzdělávacího procesu je zajišťována také pravidelnými týdenními poradami.

Od poslední inspekční činnosti se zlepšily prostorové a materiální podmínky. V nově vybudované přístavbě vznikla moderní jazyková učebna vybavená sluchátkovým systémem, interaktivní sál a učebna digitálních technologií propojená s televizním studiem. Jejich existence přispívá k naplnění jedné z hlavních priorit školy, rozvoji práce s digitálními technologiemi a posílení digitálních kompetencí žáků. Zlepšilo se rovněž vybavení školy

didaktickou technikou, ve všech třídách mají učitelé k dispozici interaktivní tabule a dataprojektory, které využívají společně se žáky. Nově byla zrekonstruována cvičná kuchyňka. Každoročně je podle potřeby a finančních možností obnovován nábytek ve třídách a v kabinetech, průběžně jsou doplňovány učební pomůcky, pro školní družinu hračky, hry, stavebnice.

Škola je zapojena do programu *Skills Builder Partnership*, který podporuje rozvoj tzv. měkkých dovedností jako jsou schopnost naslouchat a řešit problémy, dovednosti prezentace a sebe prezentace žáků, kreativního myšlení, pozitivního nastavení, cílevědomosti, a v neposlední řadě i získání vůdčí schopnosti a pochopení významu týmové práce. Ve škole je čtvrtletně vydáván školní časopis *Dvojka 2*, vysílá školní televize *Dvojka 2 TV*, působí zde školní divadlo *Šmrnc*, každé pondělí pod vedením žáků osmého a devátého ročníku vysílá školní rozhlas.

Prostorové podmínky školní družiny pro realizaci plánovaných aktivit jsou příznivé a průběžně jsou zlepšovány. Většina oddělení (tři ze čtyř) využívá ke své činnosti zázemí kmenových tříd, což sice nemá na kvalitu zájmového vzdělávání stěžejní vliv, ale pro přípravu a realizaci plánovaných aktivit by bylo vhodnější, kdyby školní družina disponovala vlastními prostory. Zájmové vzdělávání volně navazuje na obsah a cíle základního vzdělávání, tvořivým způsobem zpracovaná témata zahrnují nabídku pestrých činností. Jejich realizace efektivně podporuje další individuální rozvoj žáků. Žáci měli možnost výběru od relaxačních aktivit až po činnosti poznávací, prohlubující jejich dosavadní znalosti, dovednosti a pozitivní návyky. Další aktivity jsou zaměřeny také na výchovu účastníků ke smysluplnému trávení volného času s častými pohybovými činnostmi ve venkovním prostředí. Školní družina má možnost ke svým aktivitám využívat venkovní hřiště a podle potřeby i další prostory školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem sledovaných hodin na prvním i druhém stupni byla pozitivní pracovní atmosféra, převládající klidný a vstřícný přístup k žákům a jejich vhodná motivace. Příprava výuky byla promyšlená, vyučovací hodiny byly strukturované, metodicky i organizačně velmi dobře vedené, docházelo k respektování vzdělávacích potřeb žáků. Vzdělávací cíle reagovaly na potřeby žáků a jejich výsledky, ve většině hodin byli žáci schopni vyhodnotit přínos pro vlastní učení.

Žákům s pomalejším pracovním tempem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami vyučující poskytovali individuální podporu, občas uplatňovali diferenciaci učiva. Efektivně probíhala spolupráce učitelů a asistentů pedagoga. Pozornost a zájem žáků se učitelům dařilo získávat v průběhu hodin zejména vhodnou volbou metod a forem práce v rámci činnostního učení, střídáním aktivit, využitím didaktických her, interaktivní tabule, motivačních básniček, situováním činnosti do prostoru i mimo lavice. Žákům byl v rámci plnění zadaných úloh umožněn pohyb po třídě, což přispívalo k zvýšení jejich pozornosti a aktivity. Frontální výuku většinou vhodně doplňovala samostatná práce, na prvním stupni občas doplněná prací ve skupinách s prvky kooperativního učení. Na druhém stupni učitelé často realizovali práci ve dvojicích a skupinách s využitím smysluplných kooperativních aktivit s jasným cílem aplikovat vzájemnou spolupráci žáků k podpoře naplnění cíle výuky. V několika případech bylo zaznamenáno účelné zařazení problémových úloh a otázek. Méně byla využívána samostatná práce žáků, v případech, kdy realizována byla, probíhala smysluplně. Navíc při časté vzájemné spolupráci žáků nebylo nižší využití jejich individuální práce překážkou v podpoře osvojení klíčových kompetencí. Při řízených

rozhovorech většina vyučujících podporovala souvislejší vyjadřování žáků ve větách. Ke slovu se během výuky dostala většina žáků. Na obou stupních žáci v malé míře pracovali s informacemi a jejich zdroji, nebyl vytvářen prostor pro možnost informace získané z různých zdrojů vyhledávat, třídít, analyzovat a aplikovat. Poznatky jim obvykle byly předkládány v hotové formě pedagogy.

Dostatek času byl věnován na obou stupních procvičování a upevňování získaných znalostí, dovedností a postupů, učitelé také neopomněli pracovat s chybou. Smysluplné uzavření hodiny se zhodnocením práce žáků a ověřením dosaženého cíle probíhalo ve většině vyučovacích hodin. Hodnotili nejen učitelé, ale i žáci, často prostřednictvím návodných otázek s ohledem na vlastní učení. Občas učitelé dokázali získat zpětnou vazbu již v průběhu hodin, což potvrzovalo dobře promyšlený cíl výuky. Učitelé ve velké míře využívali nástroje pro účelné sebehodnocení, různé s ohledem na věk žáka. Zde je patrný vliv vedení školy, které směřuje učitele k tomu, aby u žáků podporovali sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Vrstevnické hodnocení nebylo řízeno, žáci jej spontánně prováděli ve skupině při kooperativních aktivitách. Sebehodnocení i vrstevnické hodnocení mělo svůj smysl a většině žáků pomáhalo k pochopení vlastního pokroku v učení. Doporučením je posunout v některých případech úroveň sebehodnocení ke konkrétním popisům úspěšnosti nebo neúspěšnosti samotnými žáky.

K bezproblémové adaptaci žáků prvního ročníku na školní docházku napomáhal empatický přístup třídní učitelky. Na prvním stupni byla sledována účelná práce s kolektivem třídy se společnými pravidly a využívání vzájemné pomoci žáků v průběhu vzdělávání. V mnoha hodinách učitelky aktivně vedly žáky k rozvoji čtenářské gramotnosti formou různých činností a úkolů např. hlasitým čtením, převyprávěním přečteného textu, vyvozováním, formulováním vlastních myšlenek a hledáním odpovědí na otázky v přečteném textu. Vyšší efektivity ve výuce a individualizace přístupu k žákům bylo dosaženo v hodinách organizovaných formou tandemové výuky. Průběh hodin probíhal v dynamickém tempu, žáci byli aktivizováni a vyučující získávali již v průběhu hodiny dobrou zpětnou vazbu o dosahovaných výsledcích žáků.

Výuka na druhém stupni se vyznačovala vysokou úrovní práce s digitálními technologiemi nejen v rámci výuky informatiky a pracovních činností, ale i formou účelného využívání mobilů a tabletů ve výuce ostatních předmětů, což lze považovat za příklad dobré praxe. Soustředění žáků učitelé dobře podporovali vhodným střídáním metod výuky, jejich aktivizací a vzájemnou komunikací řízeným rozhovorem i diskusí i vzájemnou diskusí mezi žáky, což příznivě podporovalo rozvoj jejich postojů k vyučovaným tématům a vedlo je to smysluplně ke kritickému myšlení. Šikovným žákům byly často nabízeny další úlohy stejné náročnosti, v některých hodinách byla příkladem dobré praxe diferenciací náročnosti úloh podněcující žáky i k vlastní volbě náročnosti úloh rozvíjející jejich talent nebo schopnosti.

Hodiny cizího jazyka probíhaly na obou stupních převážně ve vyučovaném jazyce, učitelé se zaměřovali na procvičení všech jazykových kompetencí, zejména s důrazem na ústní projev žáků a poslech. Formou tandemové výuky je na některých hodinách anglického jazyka přítomen rodilý mluvčí, což je pro rozvoj žáků velkým přínosem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje průběžné i celkové výsledky vzdělávání žáků. Prioritou je pro školu nejen hodnocení prospěchu žáků, ale také sledování a vyhodnocování klimatu školy, vztahů v třídních kolektivech nebo spokojenost žáků, pedagogů a rodičů s prací školy.

O celkových výsledcích práce školy a naplnění stanovených vzdělávacích cílů informuje účastníky vzdělávání zejména výroční zpráva o činnosti školy. Přínosem jejího zpracování je konkrétní hodnocení pokroku ve stanovených prioritách v souladu s koncepcí rozvoje školy, což pomáhá vedení školy účelně plánovat zaměření vzdělávacích aktivit pro následující školní období. Pro posouzení vlastního pokroku i hodnocení spokojenosti využívá externí hodnotící nástroje.

Školní matrika je vedena pečlivě, kontrolní mechanismy směrem k evidenci žáků a k jejich hodnocení fungují dobře, dokumentace je vedena přehledně. V druhém pololetí školního roku 2021/2022 mělo z celkového počtu 345 žáků 200 žáků vyznamenání, jedenáct žáků neprospělo. Časté je v odůvodněných případech i využití slovního hodnocení, jehož formativní podoba dává žákům, jejich rodičům i učitelům jasné informace o učebním pokroku nebo nedostatcích. Absence žáků je nízká (přibližně 50 hodin na žáka), neomluvené absence jsou ojedinělé a týkají se jednotek žáků, nebyly zaznamenány tendence k záškoláctví. Úspěšnost školy v motivaci žáků k učení, docházce do školy i bezproblémovému chování potvrzují kromě malého počtu kázeňských opatření i velmi nízké počty snížených známek z chování. Častá a účelná je pro podporu výsledků vzdělávání žáků i efektivní hospitační činnost vedení i mezi učiteli navzájem, pomáhá jim ve volbách vhodných metod a forem, které se do výsledků promítají.

Škola aktivně pracuje na vlastní prezentaci a dobře rozvíjí spolupráci s veřejností. Realizuje například *Evropský týden mobility*, pro předškoláky akci *Hrajeme si na školu*, aktivity podporující rozvoj čtenářské gramotnosti (knihovničky ve třídách, projekt *Počtení*). Škola je fakultní školou Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice, spolupracuje se Smetanovým domem, Střediskem volného času Litomyšl, Vyšší odbornou školou pedagogickou a střední pedagogickou školou Litomyšl, regionálním muzeem a dalšími partnery.

Ve škole působí školní parlament, v rámci kterého mohou žáci předkládat vedení školy své podněty a návrhy k chodu školy. Žáci se úspěšně účastní různých soutěží (*Prezentiáda, Svět očima dětí, Byznysování, Matematický klokan, Hledáme nejlepšího mladého chemika, AMAVET*). Také aktivně navštěvují školní knihovnu, účastní se pravidelných čtenářských dílen ve třídách, díky čemuž formou vlastního čtenářského prožitku efektivně rozvíjejí čtenářskou gramotnost. Čtenářství je dále podporováno průběžným rozšiřováním knižního fondu ve školní knihovně.

Ve školním poradenském pracovišti působí výchovná poradkyně, školní metodička prevence, vedení školy a zástupci jednotlivých stupňů. Výchovná poradkyně se zabývá především problematikou vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, komunikuje se školskými poradenskými zařízeními a informuje ostatní vyučující o vhodných metodách práce s těmito žáky. Škola na základě znalosti a vyhodnocení možností a výsledků žáků školy a jejich potřeb realizuje systém vlastních podpůrných aktivit, kterými jsou zejména doučování v matematice, českém jazyce a cizím jazyce. Školní metodička prevence zpracovává aktuální minimální preventivní program, který odpovídá potřebám školy. Ke své činnosti využívá *Školní program proti šikanování, Krizový plán řešení šikany ve škole, Strategii předcházení školní neúspěšnosti, Školní preventivní strategii* včetně krizových plánů. Klima školy je cíleně sledováno a vyhodnocováno, se vztahy ve třídě a ve škole pracují učitelé v průběhu třídnických hodin, realizací projektových dnů a výjezdových akcí, například adaptačních kurzů. V rámci specifické primární prevence se žáci školy účastní certifikovaných programů, které zajišťuje například spolek *ACET ČR*, Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí, Středisko výchovné péče Svitavska *ALFA*.

Závěry

Vývoj školy

- Navýšení kapacity školní družiny (120 účastníků zájmového vzdělávání),
- zlepšení materiálních podmínek školy, vybudování a modernizace některých odborných učeben,
- zlepšení fungování vnitřních kontrolních mechanismů.

Silné stránky

- Velmi dobře nastavené řízení a vyhodnocování vzdělávacího procesu ve škole,
- zaměření na podporu vzájemné komunikace, rozvoj měkkých dovedností a zahraniční spolupráci,
- vysoká úroveň podpory žáků v práci s digitálními technologiemi,
- účelné stanovení vzdělávacího cíle a jeho vyhodnocení ve vyučovacích hodinách,
- vhodné využívání různých forem a pestrých metod výuky podporující učení žáků,
- v některých hodinách účelné vzdělávání žáků různého spektra nadání a potřeb,
- vedení žáků k sebehodnocení,
- efektivní spolupráce asistenta pedagoga s učitelem na přípravě hodin, realizaci vzdělávání a vyhodnocování výsledků,
- realizace výuky anglického jazyka v prvním a druhém ročníku základní školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra práce s informacemi a jejich zdroji ve výuce.

Příklady inspirativní praxe

- Příkladné nastavení zodpovědností a kompetencí školního managementu, které se pozitivně odráží ve vzdělávacím procesu i ve spolupráci s veřejností,
- promyšlená realizace výuky v souladu s kurikulárními dokumenty, podle moderních pedagogických trendů a na základě znalostí a zkušeností žáků,
- cílené zaměření práce učitelů na sociální a osobnostní rozvoj žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vést žáky k práci s informacemi, jejich vyhledávání a třídění,
- zvážit vytvoření učeben, ve kterých by uspořádání třídy a školního nábytku více podporovalo účelnější realizaci kooperativní výuky (např. sezení v „hnízdech“).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 18. 11. 2022
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Základní školy Litomyšl, U Školek 1117* s platností od 1. 9. 2022
3. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání *Školní družina při Základní škole Litomyšl, U Školek 1117* s platností od 1. 9. 2015
4. Školní řád základní školy s platností od 14. 9. 2020
5. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2022
6. Školní matrika žáků – školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
7. Zápisní lístky – školní rok 2022/2023
8. Rozvrhy hodin tříd a učitelů – školní rok 2022/2023
9. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce (výběr) – školní rok 2022/2023
10. Koncepce rozvoje ze dne 3. 8. 2022
11. Výroční zpráva o činnosti školy – školní rok 2021/2022
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy – školní rok 2022/2023
13. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2021/2022, 2022/2023
14. Záznamy z hospitační činnosti – školní rok 2021/2022, 2022/2023
15. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2022/2023
16. Minimální preventivní program – školní rok 2022/2023
17. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-158/16-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Martina Černá, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.